

při suggestci, jež spočívá v omezení činnosti associační na určité obsahy vědomí, přivoděném toliko tím, že paměť a fantasmie tak jsou zaujaty, že vliv protipůsobících představ je oslaben neb porušen, čímž dáno je zvýšení intensity suggerovaného obsahu vědomí t. j. abnormální sesílení schopnosti představovací. — Pokud deliktů na hypnotisovaných se týče, jedná se tu předem o delikty proti mravopoctnosti, delikty majetkové jsou tu velice řídkými, častějším je kulposní ublížení na těle, jež způsobeno bylo nezkušenými hypnotiséry. Celkem však nutno prohlásiti, že nebezpečí zločinného vykořisťování osob hypnotisovaných je nepatrné. — Při deliktech spáchaných pomocí hypnotisovaných není ve vědě jednotného názoru, jedni možnost jejich vůbec popírají (Fuchs, Benedikt), druhí význam jejich přeceňují (Liégeois a Liébault). Ač není možnost deliktů takovýchto vyloučena, jednati se tu může o případy velice vyjimečné pomocí osob obzvláště k hypnose náchylných. — Daleko větší význam však než hypnosa má po kriminalistu suggestce ve stavu bdění, jež dosud nedošla dostatečného povšimnutí. Suggestce může míti veliký vliv na výpověď svědeckou bona fide učiněnou (na př. 18 křivých svědectví v processu Bertholdově), veliký je pak zejména význam její při větších sporech veřejným tiskem sledovaných (psychické epidemie). Osoby k zločinu náchylné vlivem suggestce snadno k zločinu mohou býti svedeny (případ Santerův v roce 1899). — Celkem však nutno prohlásiti, že pro osoby s vyvinutým mravním charakterem není tu nebezpečí, naproti tomu snadno podléhají hypnose i suggestci osoby dětinské, psychopaticky méně cenné, hysterické, duševně slabé, ethicky defektní, vůbec osoby, u nichž možnost odporu je nepatrná.

Pro soudce vyšetřujícího velice poučný materiál obsahuje Grossem uveřejněný praktický případ »Der Raubmord an Johann Saubart« (rozsáhlý důkaz indiciemi). Zajímavý je též článek *Näcke-ův*, »Die forensische Bedeutung der Träume«.

*Pk.*

*Der Gerichtssaal*, časopis pro trestní právo v nejširším smyslu slova (vycházející ve Stuttgartě, vydavatel Dr. M. Stenglein), přináší v šes. 1., 2. a 3. svazku 58. obsáhlé pojednání Dra. A. Webra: Darstellung der Defraude nach Reichsrecht, insbesondere in ihrem Verhältnisse zum Betrüge. Defraudou rozumí spisovatel takové protizákonné a trestem stíhané činění neb opominutí, kteréž směřuje ku zkrácení dávek veřejných a tím ku poškození zákonného příjmu státní pokladny. Vypočítav jednotlivé druhy defraudy v něm. říšském zákonodárství se vyskytující, rozebírá autor objektivní i subjektivní skutkovou povahu její, při čemž dospívá k výsledku, že defrauda předpokládá pojmově v i n u pachatelovu, a zavrhuje tudíž opáčný názor oněch, kteříž vidí v defraudě jen delikt f o r m á l n ý. — V dalším obsahu svého pojednání zabývá se spisovatel jednotlivými tresty na defraudu položenými (zvl. konfiskací a peněžitou pokutou), pak otázkou zpětiství a promlčení, načež přechází ku theoreticky i prakticky, a to jak de lege lata tak i de lege ferenda (také pro právo rakouské) důležité stránce, totiž ku poměru defraudy a p o d v o d u. Předmět útoku je dle výkladů spisovatelových v obou případech cizí majetek, avšak pokud jde o defraudu, vždy jen majetek státní, a to pouze takový, jehož stát nabyt na základě svých práv vysostních, z titulu práva veřejného, nikoli jako subjekt soukromoprávní. Defrauda směřuje po stránce o b j e k t i v n é vždy ku zkrácení eráru a nelze tudíž spatřovati v ní pouhé přestoupení zákazu, tudíž tak zv. bezpráví policejní. Ovšem bývá majetkové poškození státu defraudou často povahy pouze n e g a t i v n é: nenastane totiž zvýšení majetku státního, kteréž by dle zákonného běhu věci nastati mělo. — Podvod předpokládá l s t i v é činění, jehož defrauda nutně nevyžaduje. Po stránce subjektivné pak vyhledává podvod úmyslu z i š t n é h o, kdežto defrauda i z jiného motivu spáchána býti může, na př. neohlásí-li cestující věc clu podléhající z pouhého pohodlí. Z toho je patrné, že defrauda je v jistém směru širší, v jiné příčině však užší pojem než podvod a že některé, nikoli ale všechny případy defraudy lze pojmově subsumovati pod ustanovení

trestního zákona o podvodu. — De lege ferenda dal by se poměr obou trojím způsobem upravit, totiž tak, že p o d v o d n o u defraudu by slušelo stíhati buď — *a*) pouze jako podvod, — *b*) pouze jako defraudu, — *c*) jako obojí dle zásad o ideální konkurenci. Alternativa ad *c*) platí, jak známo, v právu rakouském; alternativu ad *b*) uznává spisovatel v souhlasu s panujícím míněním za platnou pro říšské právo německé, dovolává se ustanovení § 2. odst. 2. úvodního zák. k něm. tr. zák., z něhož dovozuje, že norem trestního zákona o podvodu sluší jako práva subsidiárního jen na taková zkrácení veřejných dávek užití, kteréž jako defraudy trestati se nedají. Autor ukazuje na shodu tohoto zákonného stanoviska s názorem lidovým, kterýž defraudu od podvodu vždy přesně rozeznává.

Ve článku »Sonn- u. Festtagsruhe« podává *Roterling* historické vyličení významu dne nedělního a svátečního pro život právní. — Dr. *Stenglein* připojuje pod nadpisem »Der Begriff des groben Unfugs« některé poznámky ku pojednání soudce *Zimmerle* obsaženému v 6. seš. svazku 57. téhož časopisu, v němž probírá se pojem hrubé neplechty § 360. čís. 11. něm. tr. z. vzhledem k jeho historickému vývoji. — Dr. *Ludvík Gruber* uveřejňuje svůj posudek určený pro mezinárodní sjezd »du patronage de libérés« v Paříži o otázce, sluší-li podmíněného odsouzení užití také, pokud jde o disciplinární trestání mladistvých provinilců v polepšovnách, ku kteréž otázce *Gruber* přisvědčuje. — Sešit 3. přináší dále ještě článek Dra. *Arnolda Horna* »Zurechnungsfähigkeit und bürgerliche Freiheit«.

M.

*Allgemeine österreichische Gerichtszeitung* přináší v 51. ročníku (1900) tyto důležitější články práva trestního se týkající: — —oe— Das englische Gesetz vom 17. August 1894 zum Schutze von Kindern (čís. 4.). — *Hoegel*, Die Wiederaufnahme des Strafverfahrens wegen einer zusammentreffenden Straftat (čís. 11.), ve kterémž článku řeší se zajímavé, avšak toutéž měrou také sporné otázky, jež mohou se naskytnouti, pokud jde o obnovu trestního řízení pro jeden ze dvou neb více konkurujících deliktů, kteréž byly současně předmětem původního procesu trestního. — Ve článku: Rechtswidrige Entziehung elektrischer Arbeit und der neue deutsche Gesetzentwurf (čís. 14. a 15.) kritizuje *Fick* ustanovení dotyčné osnovy, kteráž podána byla, jak známo, říšskému sněmu německému, když judikatura německých soudů se postavila na stanovisko, že neoprávněné využitkování cizí síly elektrické nelze subsumovati pod pojem krádeže dle platného trestního zákona. — O skutkové povaze přestupku kuplířství dle rakouského práva trestního pojednávají *Stooss* a —oe— (čís. 18., 24. a 25.), dospívající přes vzájemně polemický náter dotyčných článků k týmž důsledkům, totiž, že náš trestní zákon v § 512. stíhá kuplířství jako přestupek jen tehdy, provozuje-li se po živnostensku, tudíž ze zjištění (jiného mínění *Lammasch* Grundriss st. 78), a dále že ustanovení lit. *a*) téhož paragrafu vztahuje se též na přechovávání nevěstek policejně zapsaných, tak že trpění bordelů postrádá zákonného podkladu, k čemuž podotýkáme, že v tomto smyslu i konstantní judikatura nejvyššího soudu vyznívá. Pokud jde o obchod s dívkami do ciziny přidává se *Stooss* k názoru *Lammaschovi* (Grundriss st. 47. a 48.), že týž spadá pod ustanovení o loupeži lidí (§ 90. tr. z.). — Ve článcích nadepsaných »Juristische Briefe« pojednává *Benedikt* (v čís. 20., 26., a 40.) o degeneraci, poruchách duševních a epilepsii ze stanoviska práva trestního. — Další zajímavé články podávají: *Muschl*, Beiträge zur Anwendung des Strafverfahrens (čís. 20.), a Der Zusammenhang von Strafsachen (čís. 23.); *Lammasch*, Die Fortbildung des Rechtes parlamentarischer Immunität in Belgien (čís. 22.), a *Kleinwächter*, Sociale Gruppe und Strafrecht (čís. 29., 30., 31., 32., 34.). Několik případů z praxe přestupkové rozbírá *Löffler* v čís. 41. a 45.

V čís. 52. pojednává prof. Dr. *Rosenblatt* (Krakov) o náhradě jako podmínce promlčení zločinu (§ 229. *b*) tr. z.). Proti *Lammaschovi* a *Fingrovi* hájí zásadu, že stačí, byla-li škoda nahrazena před vynesením rozsudku, t. j. nejpozději před tou dobou, než soud se odebere ku poradě o rozsudku